

Algebra formler

Egenvärden och egenvektorer

- Egenvärde: $\det(A - \lambda I) = 0$
- Egenvektor: $(A - \lambda I)\vec{v} = \vec{0}$ (Lös ekv. syst. för att få ut vektorn)

Kryssprodukt och normalvektor

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \\ y_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_2 y_3 - x_3 y_2 \\ x_3 y_1 - x_1 y_3 \\ x_1 y_2 - x_2 y_1 \end{pmatrix}$$

Dessa kan även tas fram genom:

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \\ y_3 \end{pmatrix} = \det \begin{pmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ x_1 & x_2 & x_3 \\ y_1 & y_2 & y_3 \end{pmatrix}$$

- Om vi kryssar $\vec{x}$ och $\vec{y}$ så får vi en ny vektor som är ortogonal mot både $\vec{x}$ och $\vec{y}$ —> Normalvektorn

Linjärt oberoende

- Skoppar in vektorerna i ett homogent matrisekv. system

dvs.

$$c_1 \vec{v}_1 + c_2 \vec{v}_2 + c_3 \vec{v}_3 = \vec{0}$$

obekant given vektor

- Om en rad försvinner kan den motsvarande vektorn skrivas som en linjär kombination av de andra.
- Vi kan också sätta ihop vektorerna och undersöka ifall determinanten $\neq 0$
- De rader i matrisen som har ledande ettor = linjärt ob. vektorer

Norm

$$\|\vec{v}\| = \left\| \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} \right\| = \sqrt{a^2 + b^2}$$

Vinkel mellan vektorer

$$\vec{x} \cdot \vec{y} = \|\vec{x}\| \|\vec{y}\| \cos \theta$$

- Om du får ett scenario där en linje och ett plan korsar varandra ta då vinkeln mellan vektorer som hör till en variabel (s, t) och normalvektorn

Projektion

$\vec{u}$ projicerat på $\vec{v}$:

$$\text{proj}_{\vec{v}}(\vec{u}) = \left(\frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{\|\vec{v}\|^2} \right) \cdot \vec{v}$$

glöm ej!

- Orthogonal projektion: $\vec{w}$ projicerat på ett plan som spänns upp av v_1 och v_2 ges av $\text{proj}_{v_1}(\vec{w}) + \text{proj}_{v_2}(\vec{w})$

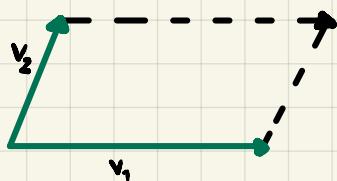
Volym

- **Trippelprodukt** → ger volymen hos en parallelepiped

dvs. $|\det(\vec{x}, \vec{y}, \vec{z})| = |\vec{x} \cdot (\vec{y} \times \vec{z})|$

- Arean av **parallelogram** ges av normen av kryssprodukten mellan två vektorer

dvs. $A_{\text{Parallelogram}} = \|v_1 \times v_2\|$

Bildrum och nollrum

- **Bildrum:** Reducera matrisen till **trappstegsform**, de kolonner som har ledande element spänner upp bildrummet (kolla initiativa matrisen)

- **Nollrum:** Består av alla vektorer x som uppfyller: $A\vec{x} = \vec{0}$

Lös ekv. systemet, de linjärt oberoende vektorerna utgör en bas för nollrummet (bryt ut vektorer från s och t , dessa svarar mot nollrummet).

Ranksatsen

EX)

- Om $B = 7 \times 19$ matris:

$$\underbrace{\text{rank } B}_{7} + \ker B = 19$$

dimension av $B = 12$ (Svar: $\bar{v}_1$ och $\bar{v}_2$ utgör en bas för nollrummet)

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t-3s \\ s \\ -2t \\ \tau \end{bmatrix} = t \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \\ 1 \end{bmatrix} + s \begin{bmatrix} -3 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Ker(B) ger också det minsta möjliga antalet parametrar i (el. dimension) lösningsmängden till ekvationen $B\vec{x} = 0$ (i detta fall 12)

Skärning mellan två linjer

- $P = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \in L_1 \cap L_2 \rightarrow$ Ställ upp ett ekv. system mellan L_1 och L_2 och lös $L_1 = L_2$

dvs. EX) $L_1: \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = v_1 + t v_2$

$$L_2: \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = u_2 + s u_2$$

(el. s i L_2)

① $v_1 + t v_2 = u_2 + s u_2$

(V1 får fram s och t)

- ② Sätt sedan in t i L_1 , för att få fram skärningspunkten P .

- ③ Svar: P

Orthogonalt mot linje

- Om en plan går genom origo och är orthogonalt mot en linje så kan vi ta fram skalär ekvation för detta plan genom följande:

$$\text{Ex) } L_1: \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = v_1 + t v_2$$

(vektorn som hör till en variabel)

① Vi kallar planet för Π . Då är $\vec{n} = \vec{v}_2$

② Då får vi: $P = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \in \Pi \Leftrightarrow \vec{OP} \cdot \vec{n} = 0 \Leftrightarrow 2x + y + z = 0$

Skalärprodukt

- $\vec{u} = \begin{pmatrix} u_1 \\ u_2 \\ \vdots \\ u_n \end{pmatrix}, \vec{v} = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ \vdots \\ v_n \end{pmatrix}$ ger $\vec{u} \cdot \vec{v} = u_1 \cdot v_1 + u_2 \cdot v_2 + \dots + u_n \cdot v_n$

Diagonalisering

- Ta fram egenvärden och egenvektorer:

Egenvärden: $\det(A - \lambda I) = 0$

Egenvektor: $(A - \lambda I) \vec{v} = \vec{0}$

Diagonalisbar?

- Storlek $n \times n$
- Ha n egenvektorer som är linjärt oberoende.

(egen-värden)

$$D = \begin{bmatrix} \lambda_1 & 0 & 0 \\ 0 & \lambda_2 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & \dots & \lambda_n \end{bmatrix} \quad \text{(Diagonalmatris)}$$

(egenvektorer)

$$P = \begin{bmatrix} \vec{v}_1 & \vec{v}_2 & \vec{v}_n \end{bmatrix}$$

ger oss: $A = PDP^{-1}$ vilket kan skrivas om till: $P^{-1}AP = D$

(OBS! Vid potens!)

Matrispotenser

$$\cdot A^n = P D^n P^{-1}$$

$$\cdot A = \begin{bmatrix} a & c \\ b & d \end{bmatrix}, \quad A^n = \begin{bmatrix} a^n & c^n \\ b^n & d^n \end{bmatrix}$$

Orthogonal matris?

$A^T = A^{-1}$

$\det(A) = \pm 1$

$AA^T = A^T A = I$ (optional)

Transponering

- Raderna och kolumnerna i en matris byter plats.

Ex) Om $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix}$, så är $B^T = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 2 & 5 \\ 3 & 6 \end{bmatrix}$

Gauss regler

- Byta plats på rader
- Multiplisera rader med reella tal (utom noll)
- Addera rader till varandra med multipel

Tolka gauss resultat

- Ingen lösning: Ifall nollrad = konstant

Ex) $\left[\begin{array}{cc|c} 2 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 7 \end{array} \right]$

- En lösning: Får fram identitetsmatrisen i vänsterled utan konstigheter.

Ex) $\left[\begin{array}{cc|c} 1 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 7 \end{array} \right]$

- Flera lösningar: Eliminationen går bra men vi får inte identitetsmatrisen i vänsterledet.

Ex) $\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right]$

- Oändligt många lösningar: Nollrad = 0

Ex) $\left[\begin{array}{cc|c} 2 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right]$

Macris invers

- $A \cdot A^{-1} = I \rightarrow$ Vi vill få $[A | I]$ till $[I | A^{-1}]$

Inverterbarhet

- Kolumnerna i macrisen är linjärt oberoende.
- $\det(A) \neq 0$
  - (given matris)

Linjära avbildningar

- Generellt $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$
- $T(\vec{x}) = A\vec{x}$ A kallas **avbildningsmatrisen** (ä.k. standardmatris el. transformmatris)
- $\vec{x} \in \mathbb{R}^n$ A får storlek $m \times n$ (OBS!)

Matrisstorlek

- En matris sägs ha storleken $m \times n$ om den har **m** rader och **n** kolumner.

$$m \left\{ \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \right. \rightarrow \text{Storlek } m \times n \quad \left. \begin{array}{c} \\ \\ n \end{array} \right\}$$

Komplana vektorer

- (Är i samma plan om...)

$\vec{u} \cdot (\vec{v} \times \vec{w}) = 0$

(Skalär trippelprodukt)

- Alternative om vektorerna är linjärt beroende

Minsta kvadratmetoden

- Formel: $A^T A \vec{c} = A^T \vec{b}$
- Utför matrismultiplikation och lös sedan ekv. systemet.

$$\text{EX)} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \\ 3 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k \\ m \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 6 \end{pmatrix} \text{ ger } \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 1 \\ 3 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \\ 3 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k \\ m \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 6 \end{pmatrix}$$

• $\vec{r} = A\vec{c} - \vec{b}$ ($\vec{r}$ kallas residualvektorn)

• Minsta avståndet = $\|\vec{r}\|$ (kallas även residualen)

Matrismultiplikation

- Kolumn x rad

EX) $\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} e & f \\ g & h \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ae+gb & af+bh \\ ce+gd & cf+dh \end{bmatrix}$

Linjärkombination

- Sätt: $c_1 \vec{v}_1 + c_2 \vec{v}_2 + c_3 \vec{v}_3 = \vec{w}$ (En vektor vi vill skriva om som linjärkombination av övriga vektorer)
- Alltså... $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ v_1 & v_2 & v_3 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c_1 \\ c_2 \\ c_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ w \\ 1 \end{bmatrix}$, räkna ut alla c och sätt in i formeln
- Notera att: $A^n \vec{w} = c_1 A^n \vec{v}_1 + c_2 A^n \vec{v}_2 + c_3 A^n \vec{v}_3$ $\vec{v}$ = motsvarande egenvektor

Planets ekvation (Parameterform)

- Låt $P = (x_0, y_0, z_0)$ vara en punkt i planet II.
- Låt $d_1, d_2 \neq \vec{0}$ vara två icke-parallelle vektorer i $\mathbb{R}^3$ som båda är parallella med planet II.
- En ekvation på parameterform för planet ges då av:

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_0 \\ y_0 \\ z_0 \end{bmatrix} + s \vec{d}_1 + t \vec{d}_2 \quad (\text{Stoppa in } \begin{pmatrix} A \\ B \\ C \end{pmatrix})$$

(Ev. här)

Planets ekvation (Skalärform/normalform)

$Ax + By + Cz = D$ ($P_n = \text{Punkt}$)

$\begin{pmatrix} A \\ B \\ C \end{pmatrix}$ utgör normalvektorn dvs. $\begin{pmatrix} A \\ B \\ C \end{pmatrix} = (P_1 - P_3) \times (P_2 - P_3)$

Parametr. av L
Som passerar origo
och är ortogonal mot planet.

(Kryssprodukt)

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \\ y_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x_2 y_3 - x_3 y_2 \\ x_3 y_1 - x_1 y_3 \\ x_1 y_2 - x_2 y_1 \end{pmatrix}$$

Övrigt scenario:

3. Låt L_1 vara en rät linje i $\mathbb{R}^3$ som definieras av $(x, y, z) = (2, 2, 0) + t(3, 0, 2)$.

- (a) Bestäm det plan som innehåller linjen L_1 och punkten $A = (8, 2, 3)$. **(2 p)**
- (b) Linjen L_2 definieras av $(x, y, z) = (5, 1, 0) + t(2, 1, 1)$. Bestäm en ekvation för den linje som går genom punkten $A = (8, 2, 3)$ och skär både L_1 och L_2 . **(4 p)**

Göm lösning ▾

Lösningsförslag.

- (a) Planet är bestämt genom punkten $(2, 2, 0)$, första riktningsvektor $(3, 0, 2)$ och andra riktningsvektor

$$(8, 2, 3) - (2, 2, 0) = (6, 0, 3).$$

Planet ges därmed genom

$$(x, y, z) = (2, 2, 0) + r(3, 0, 2) + s(6, 0, 3).$$

Vi kan också bestämma en ekvation till detta plan. Kryssprodukten

$$\begin{bmatrix} 3 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 6 \\ 0 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 3 \\ 0 \end{bmatrix}$$

är en normalvektor till planet. Därför ges planets ekvation av $y = a$, där a bestäms genom insättning av punkten $(2, 2, 0)$ som $a = 2$.

- (b) För att linjen ska skära L_1 och innehålla punkten A så måste den ligga i det plan som bestämdes i (a). Om linjen dessutom ska skära L_2 så måste den gå genom skärningspunkten P av L_2 och planet. Med normalekvationen $y = 2$ ser vi att P ges av $(5, 1, 0) + 1(2, 1, 1) = (7, 2, 1)$. Den sökta linjen går alltså genom A och P och ges av

$$(8, 2, 3) + s[(7, 2, 1) - (8, 2, 3)] = (8, 2, 3) + s(-1, 0, -2).$$

Bestämma en bas till vektorrum (ex. nollrum)

Vtgör en bas?

- Gaußeliminera och få ut en ekvation på allmän form
- Vektorerna med variabler framför sig (ofta s, t) spänner upp basen $B = (\vec{v}_1, \vec{v}_2)$

Linjärt ob. (dvs.)

$\det(A) \neq 0$

$$B = \begin{bmatrix} | & | \\ \vec{v}_1 & \vec{v}_2 \\ | & | \end{bmatrix}$$

Bestämma koordinatvektorer för $\vec{v}$ i en bas

- För att hitta koordinatvektorn för en given vektor $\vec{v}$ i basen $B = (\vec{u}, \vec{w})$ så tar vi:

$$\begin{bmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{bmatrix} = s \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} w_1 \\ w_2 \\ w_3 \end{bmatrix} \longrightarrow \text{Dessa ger koord. } \begin{bmatrix} s \\ t \end{bmatrix}$$

Övergångsmatris / Basbytesmatris (kan också användas för koordinatmatris)

- $$\text{Ex. } E = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\} \text{ och } B = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix} \right\}$$

Bestäm märriser M och N sådana att:

$$\text{För att få } M: \quad P_{E \leftarrow B} = \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}_E, \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}_E \right) \Rightarrow \begin{array}{l} c_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} + c_2 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \\ c_3 \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} + c_4 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix} \end{array} \text{ ger } M = \begin{pmatrix} c_1 & c_3 \\ c_2 & c_4 \end{pmatrix}$$

Gör samma sak för att få N.

Orthogonals komplement ($A^\perp$)

- ## • Dimensionssätzen: $\rightarrow$

$$\rightarrow \dim(V) + \dim(V^\perp) = n \quad (n \text{ fås från } \dim(\mathbb{R}^n))$$

- $\dim(V)$ = antalet ledande vektorer i V (inte V^+)

- Ifall vi vill bestämma en bas för $V^\perp$ ges den av basen till A^T :s nollrum (vektorn framför τ)
given matris

Vinkel mellan vektorer:

$$\cdot \vec{v}_1 \cdot \vec{v}_2 = ||\vec{v}_1|| \cdot ||\vec{v}_2|| \cdot \cos\theta \quad (\theta \text{ är vinkeln mellan } \vec{v}_1 \text{ och } \vec{v}_2)$$

$$\bullet \parallel \mathbf{v}_1 \times \mathbf{v}_2 \parallel = \parallel \mathbf{v}_1 \parallel \cdot \parallel \mathbf{v}_2 \parallel \cdot \sin \theta$$

Parallellepiped

- Ges av absolutbeloppet av determinanten till en given matris $\rightarrow |\det(A)|$

Span

- 3. Låt S i $\mathbb{R}^5$ vara det linjära höljet

$$S = \text{span} \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix} \right\}$$

och låt vidare

$$\vec{x} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

- (a) Bestäm dimensionen av det ortogonala komplementet $S^\perp$. (2 p)
- (b) Avgör om $\vec{x}$ är med i $S^\perp$. (2 p)
- (c) Avgör om $\vec{x}$ är med i S . (2 p)

[Göm lösning ^](#)

Lösningsförslag.

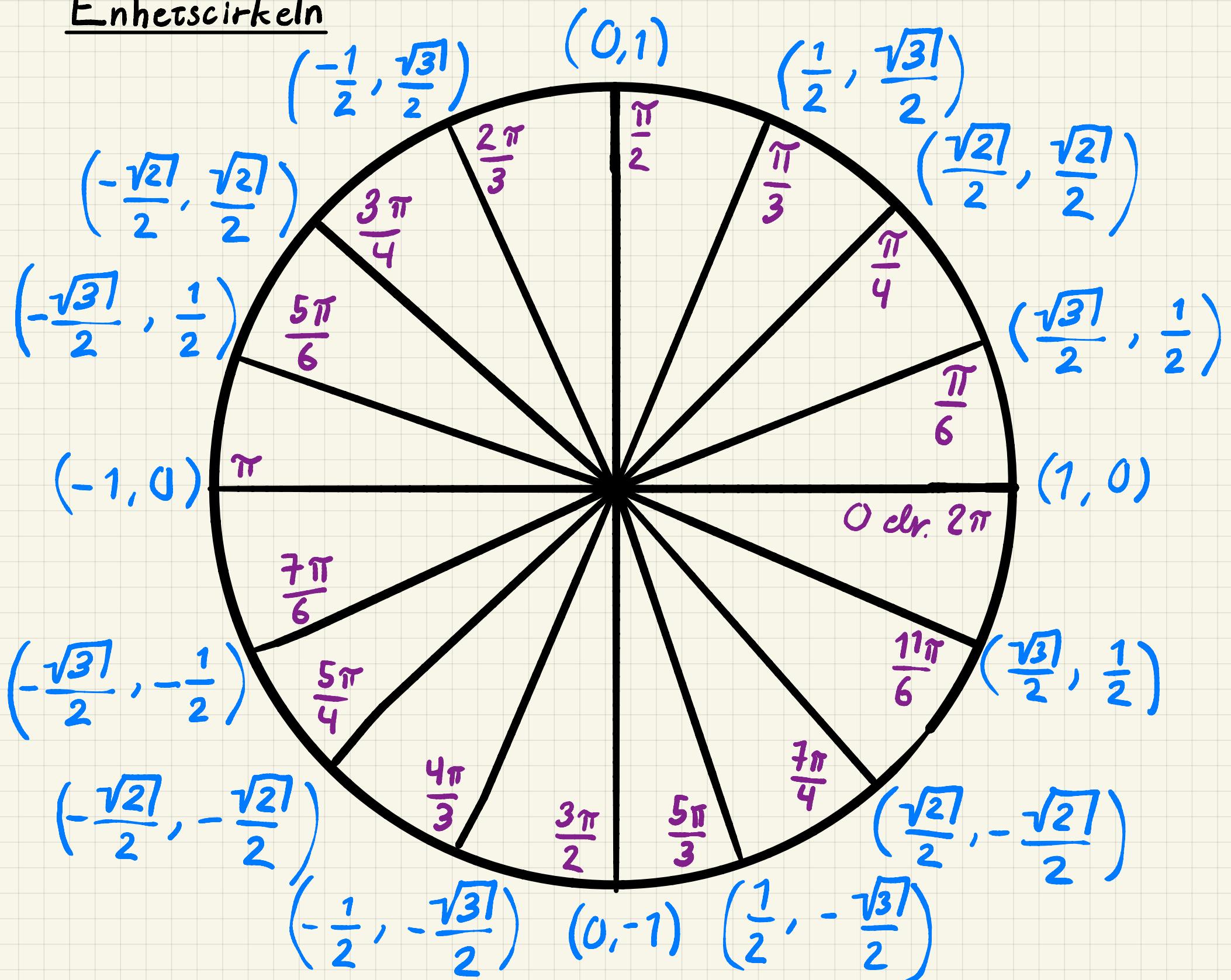
S är definierat som det linjära höljet av tre vektorer. Vi undersöker först om $\vec{x}$ kan skrivas som en linjärkombination av dessa tre vektorer. Eftersom

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 2 & 0 \end{pmatrix} \sim \dots \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

så ser vi att så inte är fallet. De tre vektorerna tillsammans med vektorn $\vec{x}$ utgör tydligt en linjärt oberoende mängd. Det följer också av detta att de tre vektorerna själva utgör en linjärt oberoende mängd och alltså är en bas för S . Vi har alltså visat att $\vec{x}$ inte ligger i S och att dimensionen av S är 3. Eftersom $\dim S + \dim S^\perp = 5$ så måste nu $\dim S^\perp = 2$. Det gäller att $\vec{x}$ ligger i $S^\perp$ om och endast om $\vec{x}$ är ortogonal mot någon bas för S . Eftersom de tre vektorerna är en bas kan vi använda den och vi ser $\vec{x} \cdot (-1 \ 2 \ 1 \ 0 \ 1)^T = 1 \neq 0$ varför $\vec{x}$ inte ligger i $S^\perp$.

• Är $\vec{x}$ med i S ? $\rightarrow$ Om $\vec{x}$ är beroende så ja, om oberoende så nej!

Enhetscirklar

Skärning mellan två plan

- Om vi har två plan som är icke parallella kommer deras skärningar vara en linje.
- Denna **linjens** riktningsvektor är ortogonal mot båda planens normalvektorer.

① Plan 1: $a_1x + b_1y + c_1z + d_1 = 0$

Plan 2: $a_2x + b_2y + c_2z + d_2 = 0$

$$n_1 = \begin{pmatrix} a_1 \\ b_1 \\ c_1 \end{pmatrix}, \quad n_2 = \begin{pmatrix} a_2 \\ b_2 \\ c_2 \end{pmatrix}$$

Linjens normalvektor ges

$$n_L = n_1 \times n_2$$

(Kryssprodukt)

② Slutligen krävs en

punkt som satisfierar
ekv. system för planen:

$$\begin{cases} a_1x + b_1y + c_1z + d_1 = 0 \\ a_2x + b_2y + c_2z + d_2 = 0 \end{cases}$$

Skärning mellan linje och plan

- Tre olika skärningar:
  - ① Linjen är parallell med planet $\rightarrow$ ligger ej i planet $\rightarrow$ Inga punkter
  - ② Linjen är parallell och ligger i planet $\rightarrow$ Oändligt med punkter
  - ③ Linjen är ej parallell med planet $\rightarrow$ En punkt
- Gör en insättning av linjens ekvation på parameterform i planets normalekvation (parameter för parameter)
- Lös uttrycket:
  - ① Olika värden $VL \neq HL \rightarrow$ Inga lösningar
  - ② Samma värde $VL = HL \rightarrow$ Oändligt med punkter
  - ③ Specifikt värde, ex. $t=2 \rightarrow$ En punkt

I annat fall tag fram t och sätt framför respektiv vektor.

Standardmatris för T bas

- Låt avbildning T i basen $B = \{\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3\}$
(ofta T)
 $P = \begin{bmatrix} | & | & | \\ \bar{v}_1 & \bar{v}_2 & \bar{v}_3 \\ | & | & | \end{bmatrix}$ $S = \text{avbildningens matris i standardbasen}$
- $S = PAP^{-1}$ eller $A = P^{-1}SP$

Orthogonal bas

- Tag fram egenvektorer och skriv så här:

$$\{\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3\} = \left\{ \frac{|}{\bar{v}_1}, \frac{|}{\bar{v}_2}, \frac{|}{\bar{v}_3} \right\}$$

Gram schmidt (ortonormal/ortogonal)

- Antag att vi har en godtycklig bas $B = \{\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3\}$ som vi vill ortogonal- och normalisera genom Gram schmidt metoden till basen $\gamma = \{\vec{u}_1, \vec{u}_2, \vec{u}_3\}$
- För att beräkna **första** ON-vektorn $\vec{u}_1$, krävs enbart en normalisering av den första vektorn $\vec{v}_1$ så att;

$$\vec{u}_1 = \frac{\vec{v}_1}{\|\vec{v}_1\|}$$

- Den **andra** ON-vektorn $\vec{u}_2$ fås genom att ta den andra vektorn $\vec{v}_2$ och subtrahera den med sin egnas projektion på $\vec{u}_1$, följd av en normalisering:

$$\vec{x}_2 = \vec{v}_2 - \text{proj}_{\vec{u}_1} \vec{v}_2$$

$$\vec{u}_2 = \frac{\vec{x}_2}{\|\vec{x}_2\|}$$

- Den **tredje** ON-vektorn $\vec{u}_3$, beräknas genom $\vec{v}_3$ subtraherad med dess projektion på den första vektorn $\vec{u}_1$, subtraherad med dess projektion på den andra vektorn $\vec{u}_2$, följd av en normalisering.

$$\vec{x}_3 = \vec{v}_3 - \text{proj}_{\vec{u}_1}(\vec{v}_3) - \text{proj}_{\vec{u}_2}(\vec{v}_3)$$

$$\vec{u}_3 = \frac{\vec{x}_3}{\|\vec{x}_3\|}$$

- Detta ger ON-basen $\gamma = \{\vec{u}_1, \vec{u}_2, \vec{u}_3\}$

- Om vi har 2 st ortonormala vektorer $\vec{v}_1$ och $\vec{v}_2$ och söker en tredje vektor $\vec{v}_3$ för att bilda en ortonormal bas B för $\mathbb{R}^3$ så får vi:

$$\vec{v}_3 = \vec{v}_1 \times \vec{v}_2$$

Basbytesmatriser

$$\bullet P_{B \leftarrow C} = (P_{C \leftarrow B})^{-1} \quad \bullet P_{B \leftarrow B'} = P_{B \leftarrow E} P_{E \leftarrow B'} \quad \begin{array}{l} (\text{multiplikation}) \\ \left(\begin{array}{l} P_{B \leftarrow E} = (P_{E \leftarrow B})^{-1} = B^{-1} \\ P_{E \leftarrow B'} = B' \end{array} \right) \end{array}$$

Linjära avbildningar

$$\bullet \text{Rotation motsols } \mathbb{R}^2: \begin{bmatrix} \cos(x) & -\sin(x) \\ \sin(x) & \cos(x) \end{bmatrix}$$

$$\bullet \text{Spegling i } \mathbb{R}^2: \frac{1}{1+k^2} \begin{bmatrix} 1-k^2 & 2k \\ 2k & k^2-1 \end{bmatrix}$$

$$\bullet \text{Rotation motsols } \mathbb{R}^3: \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos(x) & -\sin(x) \\ 0 & \sin(x) & \cos(x) \end{bmatrix}$$

Rang/dimension

- Rang = antalet nollskilda rader i en matris på reducerad trappstegsform.
- Dimension ges av rang.

Triangulär matris

- En matris sägs vara triangulär om ALLA elementen ovanför eller nedanför huvuddiagonalen är 0.
- Om du har en triangulär matris så tas determinanten av denna fram genom produkten av alla element i huvuddiagonalen

Räta linjens ekvation (Parameterform)

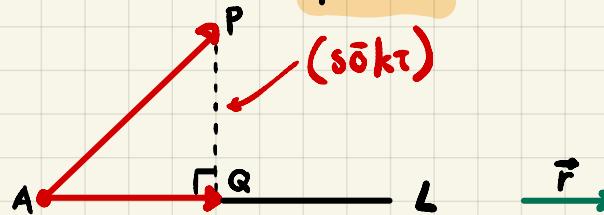
- Ta fram riktningsvektor $\vec{PQ} = \vec{Q} - \vec{P}$
- Ta fram parameterframställningen enligt följande: $\vec{P} + t(\vec{PQ})$

Avstånd

- Mellan två punkter

$$\text{dist}(P, Q) = \|\vec{PQ}\| = \|\vec{QP}\| \xrightarrow{\text{(normen)}}$$

- Mellan en punkt och rät linje

Mål: att bestämma avståndet mellan en given punkt P och en given rät linje L . Riktningsvektor för L är $\vec{r}$.

① Välj en punkt A som ligger på linjen L och beräkna vektorerna $\vec{AP}$

② Ta fram vektorerna $\vec{AQ}$:

$$\vec{AQ} = \text{proj}_L \vec{AP} = \text{proj}_{\vec{r}} \vec{AP} = \frac{\vec{AP} \cdot \vec{r}}{\vec{r} \cdot \vec{r}} \vec{r}$$

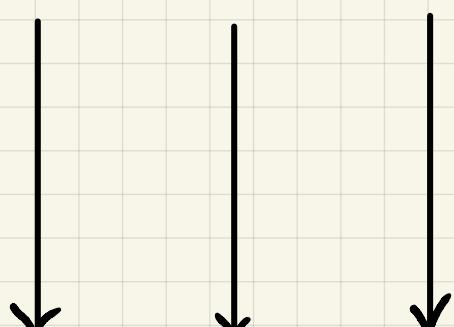
③ Vektoraddition: $\text{dist}(P, L) = \text{längden av } \vec{QP}$:

$$\vec{AQ} + \vec{QP} = \vec{AP} \Rightarrow \vec{QP} = \vec{AP} - \vec{AQ}$$

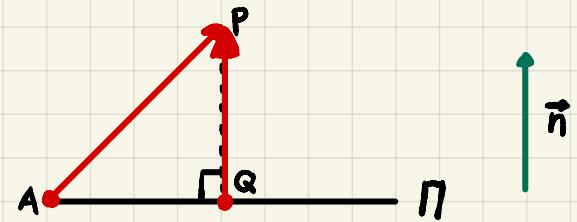
Snabbformel:
ges av:

$$\text{dist}(P, L) = \sqrt{\frac{Aa + Bb + C}{A^2 + B^2}}$$

$$\begin{cases} Ax + By + C = 0 \\ P = (a, b) \end{cases}$$

• Mellan punkt och plan *

(1) Välj en punkt A som ligger i planet Π och beräkna vektor $\vec{AP}$.

(2) Ta fram vektor $\vec{QP}$:

$$\vec{QP} = \text{proj}_{\vec{n}} \vec{QP} = \frac{\vec{QP} \cdot \vec{n}}{\vec{n} \cdot \vec{n}} \vec{n}$$

(3) Vi inser att $\text{dist}(P, \Pi) = \text{längden av } \vec{QP}$:

$$\text{dist}(P, \Pi) = \|\vec{QP}\|$$

Snabbformel:
ges av:

$$\text{dist}(P, L) = \left| \frac{Aa + Bb + Cc + D}{\sqrt{A^2 + B^2 + C^2}} \right|$$

$$\begin{cases} Ax + By + Cz + D = 0 \\ P = (a, b, c) \end{cases}$$

• Mellan två rätta linjer

$$\text{dist}(L_1, L_2) = \text{dist}(L_2, \Pi) = \text{dist}(P, \Pi) \quad (\text{använd } *)$$

en punkt i L_2

• Mellan rät linje och plan

$$\text{dist}(L, \Pi) = \text{dist}(P, \Pi) \quad (\text{använd } *)$$

en punkt i L

• Mellan två plan

$$\text{dist}(\Pi_1, \Pi_2) = \text{dist}(P, \Pi_2) \quad (\text{använd } *)$$

En punkt i Π_1

Kvadratisk form

• $a x_1^2 + 2b x_1 x_2 + c x_2^2 \quad A = \begin{bmatrix} a & b \\ b & c \end{bmatrix}$